

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab initio Pontificatus usque ad
Annum 1746

Luxemburgi, 1752

LXVIII. De concursu, & examine habendo pro Parochialium Ecclesiarum
collatione: De appellationibus ab irrationabili Ordinarii judicio admittendis,
vel rejiciendis. 14. Decembris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74696](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74696)

LXVII.

Electo de Nankim præcipitur, ut, ante consecrationem, juramentum emittat, ad formam Constitutionis supra posite num. 59.

Dilecto Filio, Francisco de Sancta Rosa de Viterbio, Electo de Nankim in Indiis Orientalibus.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Dilecte Fili, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Provisio facta Ecclesie de Nankim.

NUPER NOS, in Consistorio nostro secreto, Ecclesie de Nankim, cui bo. mem. Emanuel de Jesu Maria ultimus illius Episcopus, dum viveret, præsidebat, per obitum ejusdem Emanuelis Episcopi extra Romanam Curiam defuncti, Pastoris solatio destituta, de persona tua, Nobis, & Venerabilibus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinalibus ob tuorum exigentiam meritorum accepta, de Fratrum nostrorum consilio, auctoritate Apostolica providimus, Teque illi in Episcopum præfecimus, & Pastorem, curam, regimen, & administrationem ipsius Ecclesie de Nankim Tibi in spiritualibus, & temporalibus plenarie committendo; prout in nostris desuper super plumbis expeditis Literis, quarum tenorem præsentibus pro plenè, & sufficienter expresso, & inserto haberi volumus, uberius continetur. Nunc autem Pastoralis officii nostri esse ducimus, Tibi injungere, prout auctoritate præfata tenore præsentium injungimus, quod, antequam munus Consecrationis suscipias, juramentum illud, quod Missionarii omnes in Sinis degentes jam emisissent, hoc est de fideliter, integre, & inviolabiliter observando præcepto, ac mandato super Ritibus, & Cæremoniis Sinesibus in Constitutione felicis recordationis Clementis Papæ XI. Prædecessoris nostri die XIX. Martii MDCCXV. hac de re edita, & in nuperâ Constitutione nostra, quæ incipit: *Ex quo singulari*, confirmata, contento, similiter emittere, ipsumque juramentum tua subscriptione, & sigillo munitum, vel saltem authenticum illius exemplum, ad Nos quantocitius transmittere omnino tenearis. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Forma autem juramenti, quod præstabis, hæc est: *Ego Franciscus de Sancta Rosa de Viterbio Electus de Nankim, præcepto, & mandato super Ritibus, & Cæremoniis Sinesibus in Constitutione pia mem. Clementis Papæ XI. die XIX. Martii MDCCXV. hac de re edita, qua præsentis juramenti formula præscripta est, contento, ac mihi per integram ejusdem Constitutionis lecturam apprime noto, plenè, ac fideliter parebo, illudque exactè, absolute, & inviolabiliter observabo, & absque ulla tergiversatione adimplebo, atque pro virili enitar, ut à meis subditis, aliisque, quorum cura ad me in munere meo spectabit, quantum in me erit, similiter observari, & adimpleri curabo: Ac insuper, quantum in me est, nunquam patiar, ut Ritibus, & Cæremoniis Sinesibus in Literis Pastoralibus Patriarchæ Alexandrini Macai datis die IV. Novembris MDCCXXI. permisse, ac à Sanctissimo Domino Nostro Benedicto Papa XIV. damnata, ab eisdem subditis ad praxim deducantur; Si autem (quod Deus avertat) quoquomodo contravenerim, toties, quoties id evenerit, penis per præfatas Constitutiones impostis me subiectum agnosco, & declaro. Ita, tactis Sacrosanctis Evangeliiis, promitto, voveo, & juro; sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia. Ego Franciscus de Sancta Rosa de Viterbio Electus de Nankim manu propria.*

Præceptum præstandi juramentum & transmittendi ad Sedem Apostolicam.

Formula juramenti.

Dat. die 3.
Dec. 1742.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die III. Decembris MDCCXLII. Pont. Nostri Anno III.

D. Card. Passioneus.

De Concursum, & Examine habendo pro Parochialium Ecclesiarum collatione: De appellationibus ab irrationabili Ordinarii judicio admittendis, vel rejiciendis.

Venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

CUM illud semper plurimum formidaverit Ecclesia Catholica, ne indignis quibusque, & extra sacerdotale meritum constitutis, Cura animarum, & Dominici Gregis custodia crederetur; quia totius Familie status, & ordo nutat, si quod requiritur in corpore, non invenitur in capite: Hinc Canonicis sanctionibus, ac præsertim Sanctæ Tridentinæ Synodi Decretis providè consultum est, regimen Ecclesiarum Parochialium iis esse committendum, quorum omnis ætas à puerilibus exordiis ad perfectiores annos per disciplinam Ecclesiasticam stentia ita cucurrisset, ut de illorum supra alios provectione, ac potiori doctrinæ, morum, ac diuturni laboris suffragio, nefas esset dubitare. Quia verò perniciofa apud plurimos opinio sensum invaluit, Tridentini Decretis non præscriptam esse Dignioris electionem; sed caveri tantummodo, ne Indignis Ecclesie Parochiales, aliaque Beneficia, quibus Cura imminet animarum, conferrentur; San. mem. Innocentius XI. Prædecessor Noster erroneam doctrinam à vera, & sincera Patrum mente longius descedentem damnavit, & edocuit, quàm prudens, ac diligens esse debeat Pastoralis Officii dispensatio.

§. 1. Ad tramites idcirco ejusdem Sanctæ Synodi, usu receptum est, occurrente Parochialis Ecclesie vacatione, quæ liberè ab Ordinario conferenda sit, Concursum institui, ut, habitâ in eo de cujuslibet ætate, moribus, doctrina, & sufficientia, solerti inquisitione, Episcopus eligat quem cæteris magis idoneum judicaverit.

§. 2. At quia contingere quandoque potest, quod favore, vel gratiâ, vel minus æquo judicio, minus digni Dignioribus præponantur; Sa. me. Pius V. Noster Prædecessor, ne quid in hujusmodi electione esset inordinatum, atque præposterum, editâ saluberrimâ Constitutione, licere voluit injustè in Concursum rejectis, interpositâ ad Metropolitanum, vel Episcopum viciniorem, vel Sedem quandoque Apostolicam appellatione, Præelectum ad novum examen provocare, & Ecclesiam alteri non ritè collatam, novo facto meritorum periculo, si ita jus esset, vindicare. Et ne frivola appellationis distigio locus esset, providè ibidem cautum est, dictæ appellationi in devolutivo tantum deferri oportere, non suspensâ, aut quoquo modo retardatâ Præelecto ab Ordinario Parochialis Ecclesie possessione.

§. 3. Consultissimæ hujusmodi leges eum in finem institutæ, ne in tanti momenti re imperiti magistris, novi antiquis, rudes præferantur emeritis, violatæ sunt hominum fraude, & malitiâ, ipsâ medelâ vultus exasperantium. Sæpissimè enim rejecti ab Ordinario, dictæ Constitutionis obtentu, in vocem Appellationis facile prorumpere, & minus legitimâ concurrente causâ, Electos ab Episcopo ad novum examen provocare consueverant; illosque præterea, relicta Gregis, & Ecclesie custodia,

LXVIII.

Ecclesie, Concil. Tridentini, & Sedis Apostolicæ mensura dignioris electionem ad curam animarum.

Ecclesie Parochiales per concursum providendæ.

Appellatio ab irrationabili jud. Ep. à Pio V. permitti in devolutivo.

Abusus hujusmodi appellationum.

III XI

Et perniciosus quandoque iudiciorum exitus.

Votum à SS. D. N. olim Cong. Conc. Secret. prolatum, & publicatum.

Quod à Congregatione, mox etiam à Pontifice Clementi XI. probatum fuit.

Epistola Congregationis nomine scripta. Ecclesie disciplina in provisionibus Ecclesiarum Parochialium per concursum.

longum iter arripere, & diurni laboris, temporis, & pecunie impensâ exhaustos, litem in secunda, tertia, & ulteriori quandoque instantia sustinere cogebant.

§. 4. Quin etiam experientia compertum est, magno iustitiæ detrimento litem ipsam absolvi. Quandoquidem ii, qui Examine se subjecerant, atque in primo Concursum, utpotè legitimarum Institutionum nescii, rejecti fuerant, longâ postmodum decurrente lite, sedulam literis ex industria navantes operam, præferri aliis merebantur, & acerbè succensebant Episcopo, iudici quidem adeptæ, non autem adipiscenda peritiam, per injuriam se fuisse rejectos.

§. 5. Hinc apud benè moratos homines, & iustitiæ vindices, frequens querelarum occasio: quibus sedandis cum Congregatio Concilii Tridentini Interpret omne studium, diligentiamque conferret; Nobis, qui Secretarii munere fugebamur, mandatum est, ut sermone, typis postea vulgato, rem sedulo expendere, ingruentis mali originem, & apta eidem avertendo remedia investigare pro viribus niteremur. Sensus hac de re Nostros explicantes, vitio potissimum laborare comperimus Praxim Examinis oretenus habiti, nec scriptis consignati: Electi siquidem ad Curam animarum ab Ordinario Collatore, & ad iteratum examen coram alio Iudice provocati, jus legitimæ Collationis tueri non poterant certo, ac permanenti testimonio jam probatæ idoneitatis; sed à novi Examinis alea, subeunda coram Iudice Appellationis, gestarum rerum prorsus ignaro, totâ res pendere videbatur. Quocirca gravi Iustitiæ detrimento recepta in Foro erat opinio, provocari posse ad alium Iudicem, nullo exhibito in debita rejectionis documento. Quod quidem cum à Sacrorum Canonum censura longius aberaret, facile huic corruptelæ occurrî posse censuimus, si certa primùm, & aptè disposita habendi Examinis forma præscriberetur; si quaestiones Examinis proposita, & consentaneæ illorum responsiones, totaque rei gesta feris in scriptis redigeretur; & si Acta demum totius Concursum ad Iudicem Appellationis integra asportarentur.

§. 6. Inita à Nobis consilii ratio non solum arrisit Congregationi, illam die 16. Novembris 1720. ratam habenti; Sed etiam Pontificii iudicii accessione roborata fuit à Clementi XI. Ecclesiastica Disciplina vindice, & assertore eximio. Utque locorum Ordinarii ea omnia filiali, quo par erat, obsequio, & diligentia exquerentur; iis data sunt die 10. Januarii 1721. opportuna Literæ nostro calamo exarata, eisdemque Pontificis sensu, & oraculo comprobata, quarum tenorem, etiam alias prælo commissum, & insertum in Bullario dicti Clementis Prædecessoris Nostri, congruè hic duximus referendum.

§. 7. Reverendissime Domine uti Frater. Quo Parochiales Ecclesie dignioribus Personis gubernandæ traderentur, statuit, ut notum est, Sacrosancta Tridentina Synodus sess. 24. cap. 18., ut, vacante Ecclesia Parochiali, indiceretur, & fieret Concursum; ac, postquam Concurrentes ab Episcopo, vel ejus Vicario Generali, atque ab Examinatoribus Synodalibus saltem tribus, examinati, & approbati essent, Episcopus eum eligeret, quem atate, moribus, doctrinâ, prudentiâ, aliisque rebus ad vacantem Ecclesiam gubernandam necessariis, & opportunis, digniorem ceteris, magisque idoneum iudicaret. Adiecitque ad hanc Concilii Sanctionem validius confirmandam, re, & nomine Sanctissimus Pontifex Pius V., quod, si unquam Episcopus minus habilem, postpositis magis idoneis, elegisset, possent ii, qui rejecti essent, à mala ejusmodi electione ad Metropolitanum, vel, si ipse eligens Metropolitanus, aut exemptus foret, ad viciniorem

Ordinarium, ut Sedis Apostolicæ Delegatum, vel alias ac ipsam Sedem Apostolicam appellare, ac Præelectum ad novum examen coram ipse Appellationis Iudice, & ejus Examinatoribus, provocare; eâ tamen cautione, ut appellatio non in suspensivo, sed in devolutivo esse deberet; quemadmodum in ejus Constitutione, quæ trigesima tertia est, latius cavetur; concludendo, quod, confitio de prioris Eligentis irrationabili iudicio, eoque revocato, Parochialis Ecclesia magis idoneo conferatur.

Cum autem neque Concilii Decreto, neque Pontificis Bullâ Examinis in Concursum peragenâ forma, seu methonus ulla certa, ac peculiaris servanda proponatur; difficile dictu est, quanta Examinum, aliorum alibi diversitas extiterit, atque hinc occasio querelarum. Nam alicubi, cum non eadem omnibus Quaestiones, non iidem casus propofiti fuissent: erant identidem, qui, vel in iudicio, vel extra conquirerentur, sibi quidem postpositis difficiliore, Præelecto autem faciliore ad solvendum Quaestiones obtigisse. Alii verò eadem quidem omnibus Quaestiones propofita fuerunt, sed neque hæc, neque date à Concurrentibus responsiones, scripto, seu literis consignabantur. Cumque postmodum, nec raro contingeret, ut è postpositis quispiam, iure Bullæ supradictæ, notum ad Examen coram Iudice Appellationis, ejusque Examinatoribus, Electum provocaret: S. Congregatio usque ab anno 1603. considerans gravamen non aliâ ratione, quam novo examine, probari posse; provocationem ad novum examen censuit admittendam, gravamine nec dum probato, & requisitis tantummodò probationibus in subsequenti iudicio; in quo, probato, per novum examen Appellantis, gravamine quoad doctrinam, probanda superest ejusdem præ jam electo in reliquis ad regendam Ecclesiam requisitis præstantia, ut de majori alterutrum ad Parochialis Ecclesie gubernium idoneitate Sententia ferri possit; cum non continuo, si quis est doctior, is etiam aptior, seu magis idoneus ad id regimen habeatur, vel etiam habendus sit. Quam Sacra Congregatio Sententiam Scriptores, & Tribunalia laudant. Aliis demum in Diocesis laudabilis invaluit consuetudo, ut eadem omnibus Quaestiones, iidemque casus proponantur; ac (ne qua detur ansa Cancellario quidquam suo Marte addendi, minuendi, mutandi) ut ipsimet Concurrentes, qui interrogati fuerint, quaque responderint, suâ manu perscribant.

Atque Ordinarii, qui morem hanc longè optimum in examinando tenere, Sacra deinde Congregationi etiam, atque etiam considerandum reliquerunt, his, qui sic examinati esset, atque postpositi, in posterum, ut solent, appellantis, indulgentia, nec ne, statim Electi novum ad examen provocatio, nullâ gravaminis prærequisitâ probatione, videretur; cum isti ex actis primi examinis gravamen Doctrinæ facillè alioquin probare possent; quod alii, aliter nimirum examinati, probare, nisi secundo, seu novo examine, non poterant. Nec desuere alii probitatis, ac peritiam in administrandis diu Ecclesiis laude præstantes, qui monerent, frenum ali-quod hujusmodi Appellantium licentia tandem injiciendum, eorumque jam nimis crebras novum ad examen provocationes esse reprimentas; quippe quæ vix unquam sine magno Ecclesiarum damno contingunt. Nam cum novum examen coram Iudice Appellationis longè procul à Parochia peragendum sit; Electus ab Episcopo, qui provocatur, Parochiam, quam possidet, cogitur interea temporis deserere, eamque Oeconomo, vel Vicario cuiuspiam, veluti Sponsam ignotis Custodibus, relinquere, Sponsus non parumper, sed diè sanè absque; dum nempe, implicita, ut fit, lite, terna etiam, vel quaterna, alia ex aliis, Examina, super præstantia primùm doctrinæ, tum deinde aliorum, quæ ad integrandam idoneitatem opportuna sunt, contentiosè multiplicentur, & commode, ne dicam otiosè, transgiantur,

Non eadem ubique examinis peragenâ forma.

Decretum anni 1603. pro novo examine concedendo absque prævia probatione gravaminis.

Sed alia deinde requisita, præter doctrinam, expendenda.

Dubia super admissione appellationis in casibus particularibus, & in ulterioribus instantiis.

Prescribitur
Ordinarius
uniformitas
in Concur-
sibus, & Exa-
minibus.

antequam deliberari possit utri Concurrentium Pa-
rochia sit adjudicanda.

Ad tollendam ejusmodi non minus querelarum,
quam incommodorum occasionem, Sacra Congrega-
tio Concilii Tridentini Interpres, postquam rem
omnem à capite repetitam in gemina sessione 1.
Octobris, & 16. Novembris 1720. summo studio
recognovit, tandem, Sanctissimo etiam annuente,
statuit (quod per presentes Literas encyclicas exe-
quitur) omnes, & singulos Episcopos, aliosque Præ-
latos, penes quos sit jus, & auctoritas faciendi
Concursum, hortari, ut examen ejusmodi instituire
non graventur, quale jam & multe Dioceses, &
Urbs ipsa observat, atque Apostolica etiam Data-
ria postulat; sive, cum, Sede vacante, vacat
Ecclesia aliqua Parochialis, cujus collatio ad Sedem
Apostolicam pertineat; sive cum vacat Pa-
rochialis aliqua, ut dicitur juxta Decretum; sive
denum, cum, vacante in Collegiatis, aut Cathe-
dralibus Ecclesiis Dignitate aliqua majori, an-
nexam habente Curam animarum, faciendus est Con-
cursum, atque ad Apostolicam Datariam transmit-
tendus, ut notum est, atque in Literis, quæ de
ordine Sanctissimi, tunc è Dataria prodeunt, clarè
prescribitur.

Vacante itaque Ecclesiâ Parochiali, quæ con-
ferenda sit per Concursum, atque hoc solitiis formu-
lis indicto, hæc, quæ sequuntur, ex Sacra Con-
gregationis Sententia, consilio, suasionem, servanda
proponuntur.

1. Primum nempe, ut assignentur eadem om-
nibus Concurrentibus Quæstiones, iidem Casus,
idemque Textus Evangelii, super quo sermonis ali-
quid perscribant, ad probandam dicendi pro
conicione facultatem.
2. Alterum, ut Casus, & Quæstiones resol-
venda dicentur omnibus eodem tempore, atque
omnibus pariter eodem tempore Textus Evangelii
tradatur.
3. Tertium, ut certum, idemque omnibus spa-
tium temporis constituatur, intra quod Casus resol-
vant, Quæstionibus respondeant, Conciumculam
componant.
4. Quartum, ut eodem Concurrentes omnes in
Conclavi claudantur, unde, quando scribent (da-
bitur enim omnibus scribendi copia) nemo eorum
egredi, neque alius quispiam eò ingredi possit, nisi
postquam scripta confecerint, & exhibuerint.
5. Quintum, ut omnes suâ quisque manu tum
responsa, tum sermonem scribant, subscribantque.
6. Sextum, ut responsa quidem latine, sermo
autem eâ, quâ ad populum haberi solet, lingua
scribatur.
7. Postremum, ut unumquodque responsum, &
unusquisque sermo, cum ab unoquoque Concurrentium
exhibebitur, non solum ab eo, qui scripsit,
atque à Cancellario Concursum, verum etiam ab
Examinatoribus, & ab Ordinario, vel ejus Vica-
rio, qui Concursum interfuerint, subscribatur.

Peracto secundum hanc formulam Concursum, col-
latique ei, qui magis idoneus, ac dignior judicatus
fuerit, Ecclesiâ Parochiali, non admittatur Appel-
latio, aut à mala relatione Examinatorum, aut
ab irrationabili judicio Episcopi, nisi intra decem
dies à die Collationis interponatur.

Si quis autem hoc intra spatium appellaverit,
Atque Concursum petat ad Judicem Appellationis
transferenda; mittantur vel Acta ipsa originalia
Concursum clausa, & obsignata, vel certe unum ali-
quod authenticum eorum exemplum, à Cancellario
Concursum, atque altero Notario collatum, & au-
thenticum coram Vicario, vel alio in Ecclesiastica
dignitate constituto, quem eligit Ordinarius, ad
quem etiam Notarii Cancellario adjungendi electio
pertinebit; necnon ab Examinatoribus Synodalibus,
qui Concursum interfuerint, subscriptum.

Ex quibus actis, vel authentico eorum exemplo,
nisi gravamen quoad doctrinam probet is, qui sic,
ut præmittitur, examinatus, aut à mala relatione

Examinatorum, aut ab irrationabili judicio Episcopi
appellaverit, novum ad examen provocandi
facultatem à Sacra Congregatione frustra postu-
labit.

Quemadmodum & in judicio Appellationis per-
sequi jus suum frustra tentabit is, qui forte se
gravatum doleat quoad reliqua, nisi, interpositâ
matrè, ut dictum est, Appellatione ab irrationa-
bili judicio Episcopi, gravamen quoad illa osten-
derit, vel ex actis primi Concursum, vel saltem ex
attestationibus, & documentis extrajudicialibus
etiam, sed non levibus.

Atque ita quidem sensu Sacra Congregatio, &
Sanctissimus assensit.

At si quis tamen Ordinariorum aliter, ac supra
descriptum est, Concurrentium examina instituire
perrexerit, perget & Sacra ipsa Congregatio more
pristino Appellantibus, qui se gravatos dixerint,
provocationem ad novum examen, nullâ grava-
minis præviâ probatione, indulgere. Interim tam-
en, ne harum literarum memoria dilabatur, vult
eadem Sacra Congregatio, eas in uniuscujusque
Ordinarii Cancellaria perpetuo conservari. Cujus
interea consilium, tum voluntatem, dum ego om-
nibus significo, Amplitudini Tux fausta omnia è
Cælo precor. Roma hac die 10. Januarii 1721.

Amplitudinis Tux.

Uti Frater

P. M. Card. Corradinus Præfectus.

P. Lambertinus Secretarius.

§. 8. Quantum rectè dispensandis Ecclesia-
sticis muneribus, administrandæ justitiæ, com-
ponendis dissidiis, continendisque in officio
Clericis proficeret saluberrima præmissarum legum
institutio, satis superque experienciâ com-
perimus, cum Anconitanam primum Ecclesiam,
ac deinde Bononensem Sponsam nostram pa-
ternâ charitate cominus amplecteremur; Pre-
siquidem dictarum legum præsidio, Digniores
Parochiis, & Curæ animarum præfecimus: Tan-
tâque, benedicente Domino, id accidit animo-
rum confessione, ut nemo questus sit, tradi-
tum minus Digno celsioris loci præmium, vel
minus justè alteri credita vacantis Ecclesiæ gu-
bernacula.

§. 9. At quia certis admonemur indicis,
non ita id aliis Episcopis contigisse; imò non
deesse, qui privatis abrepti studiis, sæpe decli-
nare, ac redarguere Judicium Episcopale præ-
sumant: Nos propterea solliciti de implendis,
prout decet, muneris Nostri partibus, nonnulla
præfatis Literis addenda, nonnulla verò tacite,
breviterque ibidem tradita, clarius explicanda
censuimus, ut rectè omnia, atque ex ordine
peragantur.

§. 10. Mœrentes igitur audivimus, quod in
plerisque Diocessibus, etsi recepta sit laudabi-
lis, firmiterque custodienda consuetudo in scri-
ptis redigendi examen Concurrentium, nihilo-
minus Examinatorum suffragia in sola literarum
peritia versantur, nec illorum exquiritur sen-
tentia de Clericorum atate, institutione, gra-
vitate, & honestate morum, prudentia, mu-
niis antea exercitis, & an tales demum sint,
qui Oves suas verbo, & exemplo juvare possint.
Quam devia sit hujusmodi praxis à Tridentini
semitâ, is planè intelliget, qui expendet verba
relata cap. 18. sess. 24. de Reformat.: Peracto
deinde examine, renuntientur quotcumque ab his
idonei judicati fuerint moribus, doctrinâ, pruden-
tiâ, & aliis rebus ad vacantem Ecclesiam guber-
nandam opportunis. Idque probè noscens Con-
gregatio ejusdem Concilii Interpres, pluries
edixit, Examinatores suo deesse muneri, si do-
ctrinæ tantum Judices essent, nec inquirerent, qui
præ aliis, probitate morum, laboribus, præstito

Neque per-
mittenda
profectio
appellatio-
nis, nisi gra-
vamen, quo-
ad alia, fal-
tem extra-
judicialiter
probetur.

Præmissis
non serva-
tis, admitti-
tur appella-
tio, & pro-
vocatio ad
novum exa-
men, etiam
non probato
gravamine.

Dat. die 10.
Jan. 1721.

Pontificis
experientia
de præmissa-
rum legum
utilitate.

Aliqua ta-
men adden-
da supersunt.

De concu-
rentium ido-
neitate, non
ex doctrina
tantum, sed
ex aliis etiâ
qualitatibus
judicandum.

Præmissis
omnibus ser-
vatis, appel-
latio post
10. dies in-
terposita non
admittatur.

Forma trans-
ferendi Acta
coram Judice
ad quem.

Gravamine
quoad do-
ctrinam ex
actis non pro-

Super quibus expedit Examinatorum quoque sententias exquiri.

Et Judicem appellationis cognoscere.

Atque in judicio ferendo, legitimis probationibus & documentis inniti.

Habenda quoque ratio Episcopalis judicii ex informata conscientia prolata.

Appellatio saltem devolutiva de Conc. Trid.

antea Ecclesie obsequio, ceterisque dotibus ad Officium Parochi cumulate obendum necessariis, essent idonei, & commendabiles.

§. 11. Absoluto Examine, ut cuique satis compertum est, sit tantummodo potestas Examinatoribus renuntiandi quotquot regenda Ecclesie idoneos judicaverint, reservata uni Episcopo electione Dignioris, quemadmodum sancitum est à Tridentino illis verbis: *Ex hisque Episcopus eligat, quem ceteris magis idoneum judicaverit*: At si quem Clericorum forte contigerit appellare à mala relatione Examinatorum, quorum cura unice versata fuerit in exquirenda doctrina, non facta uno eodemque tempore solerti etiam investigatione aliarum qualitatum, quae Pastoris congruant officio: Ordo iudicii secum feret, ut etiam Judex, ad quem provocatum fuit, in sola doctrinae indagine immoretur: Nec sine gravi animarum detrimento, & disciplina injuria, praeficiatur Ecclesie, qui literis magis pollet, licet cetera minus aptus, & quandoque indignus: Contra verò arceatur ille, qui licet impar doctrinae merito, attamen moribus, gravitate, prudentia, probato nomine, diuturno Ecclesie famulatu, ac multiplici virtutum laude praecellit.

§. 12. Factum praeterea satis extirpandis abusibus non videtur, si tam Episcopus, quam Examinatores, conjunctis studiis, industriae nervos omnes intenderint in conferenda concordia iudicio Ecclesie Personae, quae licet scientia, & literis alteri concedat, majori tamen ceterarum qualitatum eminet ornamento: Siquidem Postpositus, suae nimium fidens doctrinae, ab irrationabili iudicio Episcopi non raro appellat; Causaque ad Judicem Appellationis delata, idem totus est in perquirenda majori doctrina, ac reparando gravamine literato homini irrogato, nusquam librato aliarum virtutum pondere, quae in Appellante desiderantur: Lugentque ut plurimum vigiles Ecclesiarum Antifites exitum huiusmodi appellationis, intimeque dolent, Parochias doctis, non aptis Pastoribus, ut dictum est, regendas committi.

§. 13. At si Judex etiam Appellationis (quod raro evenit) tantum tribuens scientiae, quantum satis, majori, & accuratori examine inquirat, qui mores hominum sunt, quae gravitas, prudentia, qui suscepti antea labores, quae virtutum specimina, quae demum totius antea vitae ratio, pacendo Gregi consentanea: Tot iudici exhibentur attestations ab Appellante ex industria collectae, ut, revocato Episcopali iudicio, tamquam irrationabili, non vereatur Judex succurrere eidem Appellanti, quem tam copiosa, tamque conspicua probitatis adjuvant documenta.

§. 14. Demum cum praecipue Episcopis, tamquam in specula constitutis, pateant Subditorum excessus, contingere solet, ut in Concurfu, tam inspecta scientia, quam moribus, ille idoneus ab Examinatoribus renuntietur, cui foeda aliqua vitii labes, ac criminis macula inusta sit, omnibus, praeterquam Episcopo, occulta. Si Episcopus, iusta suadente causa, crimine non revelato, eundem criminosum tacitus praeterierit, aliumque immunem a sorde praeelegerit: Illicò Postpositus, simulato gravamine, provocat ad Superiorem Judicem criminis ignarum, & consueto diffugio Appellationis, evahitur ad Pastorale fastidium, qui non potest consulere Populo, sed nocere, nec praestare regimen, sed augere discrimen.

§. 15. Ne igitur improbi ingenii homines remedium Appellationis, ad iustitiae praesidium institutum, callide traducant ad iniquitatis defensionem: Optimum factu aliquibus forasse videretur, si Appellatione quavis sublata, cura praeficiendi Rectores animarum prorsus relin-

queretur Episcopis, rationem villicationis suae Christo Judici tantum reddituris. Verum nullo pacto probare id possumus, quod adversaretur menti Concilii Tridentini, tacite permittentis Appellationem in devolutiva à mala relatione Examinatorum, quemadmodum innuere videntur verba illa: *Nec praedictorum Examinatorum relationem, quominus executionem habeat, ulla devolutio, & Appellatio, etiam ad Sedem Apostolicam, sive ejusdem Sedis Legatos, aut Vice-Legatos, aut Nuntios, seu Episcopos, aut Metropolitanos, Primate, vel Patriarchas interposita impediatur, aut suspendatur*: Cui Sanctioni respondet etiam Constitutio Piana, admittens Appellationem in devolutivo ab irrationabili iudicio Episcopi.

§. 16. Qua de re, ut in huiusmodi negotio aprè omnia, atque compositè peragantur, Officii Nostri esse diximus, eum vobis, Ven. Fratres, gerendarum rerum ordinem praescribere, quem longo usu utilem agnovimus instituentis animarum Rectores, qui credito sibi Gregi praesse, & prodesse possint.

I. Episcopus, habita notitia vacationis Ecclesiae, statim, ad praescriptum Tridentini, idoneum in ea deputet Vicarium, cum congrua ejus arbitrio fructuum portionis assignatione, quae onera ipsius Ecclesiae sustineat, donec ei de Rectore provideatur.

II. Publico evulgetur Edicto notitia Concurfus, congruo, & ab Episcopo praefinito tempore celebrandi: eodemque Edicto omnes clare, & aperte moneantur, ut interim decurrente termino assignato, coram Cancellario Episcopali, vel altero ab Episcopo deputando, suarum qualitatum, meritum, & munerum probationes, attestations tam iudiciales, quam extrajudiciales, aliaque id genus documenta, quae fraude vacent, exhibeant: Alioquin, dicto termino elapso, Documenta huiusmodi, quaecumque, & quacumque ea sint, nullatenus recipiuntur.

III. Eveniente die Concurfus, a Cancellario Episcopali singulorum merita, qualitates, & Requisite, (ut vocant), incorrupta fide deprompta a Juribus tempore habili exhibitis, in scriptis summatim redigantur: Porro copia Epitomes tradetur non solum Episcopo, vel Vicario Generali vicces illius obeuntes, sed singillatim omnibus Examinatoribus ad Concursum adfuitis, ut cum de scientia, tum de vita, moribus, aliisque regenda Ecclesiae necessariis dotibus ferant iudicium.

IV. Die praefinita ab Episcopo habeatur Concurfus, servata accurate in omnibus forma tradita in supra relatis Literis anno 1721. editis, totaque rerum in eo gestarum series scriptis diligenter enucleetur. Porro Examinatores, ad assequendam certam, & indubiam conjecturam scientiae, postquam diligenter expenderit singulorum peritiam in evolendo, explicandoque oretenus aliquo Ecclesiasticae Doctrinae capite, vel a SS. Patribus, vel a Sacro Concilio Tridentino, vel a Catechismo Romano excerpto, ac pari diligentia libaverint a quolibet scripto datas responsiones quaestionibus propositis; Et postquam demum deprehenderint quae quisque polleat gravitate sententiarum, & elegantia sermonis in Concinnata scripto pariter exarata, & Textui Evangelico, vel alteri dato Themati accommodata: parem, ni forte majorem solertiam Examinatores adhibeant in perferutandis aliis qualitibus, regimini animarum consentaneis; morum honestatem inquirant, gravitatem, prudentiam, praesita haecenus Ecclesiae obsequia, acquisitam in aliis muneribus laudem, aliaque spectabilia virtutum ornamenta, Doctrinae arcto foedere consocianda; hisque omnibus conjunctim expensis, inhabiles per sua suffragia rejiciant, & idoneos Episcopo renuntient.

V. Absoluto Concurfu ab Episcopo, vel eo

Series Actorum servandorum in Parochialium provisione per concursum.

Deputatio Vicarii in Ecclesia vacante.

Indictio Concurfus, cum praefinitione termini ad exhibenda in actis Requisite.

Summarium meritum tam Ordinarii, quam Examinatorum iudicio subiiciendum.

Forma concurfus, & examinis, tum circa doctrinam, tum circa reliquas qualitates requisitas.

Suppressa requisitorum notula, di-

impedito,

1742. Superior ab Ordinario eligendus, & in possessionem inducendus.

Appellatione Interposita, Iudex ad quem non pronunciet nisi secundum acta.

Si Ordinarius processerit ex informata conscientia, causam sibi notam, per Litteras familiares indicabit Iudici Superiori.

Qui nec illum revelare poterit, nec iudicium probari possit.

Ordinarius suspectus habens Iudicem ad quem, Iudicium sui causam aperiet Praefecto

impedito, a Vicario Generali una cum Examinatoribus Synodalibus non paucioribus quam tribus, Notula compendiarie Requisitionum antea distributa tradatur Cancellario, qui illam comburat, vel penes Acta secretò custodiat, & nemini ostendat, nisi de mandato Episcopi, vel ejus Vicarii Generalis. Subinde verò Ordinarius, cum primùm ei libererit, eligat ex approbatis Digniores, nec illi Possessio, ullo Appellationis vel Inhibitionis obtentu, retardetur.

VI. Si quem Clericorum appellare contigerit a mala relatione Examinatorum, vel ab irrationabili Iudicio Episcopi: coram Iudice Appellationis Acta Concursum integra omnino producat; Et Iudex, nisi illis visis, & gravamine comperto, Sententiam non pronunciet. Præterea in ferenda Sententia, ac reparando gravamine, idem Iudex innitatur solummodò probationibus ab Actis elicitis, tam respectu doctrinæ, quam aliorum meritorum. Quia verò a publica indicatione, usque ad diem habiti Concursum, tantum temporis intercessit, quantum satis fuit commodè exhibendis necessariis juribus, attestationibus, requisitis, aliisque meritorum documentis; Idcirco, ut quævis via fraudibus præcidatur, volumus, ac districte mandamus, ne dd. Attestationes, Fides tam judiciales, quam extrajudiciales, & documenta quæcumque studiosè conquisita, & post Concursum, ut ajunt, expiscata, ullo modo recipiantur: Non obstantibus supra memoratis Litteris, a Congregatione Concilii Tridentini Interprete anno 1721. editis, quibus ad præmissorum effectum in hac parte derogamus, illis tamen in reliquis, una cum omnibus in eis contentis, firmiter in suo robore permanens.

VII. Ubi verò Episcopus, posthabito uno, vel altero ex approbatis, Ecclesiam contulerit magis idoneo ob aliquam sibi ipsi tantum notam causam, quam censet significari oportere Iudici Appellationis, ad detergendam injusta forsasse preelectionis notam: Familiaribus literis Iudicem certiores efficiat, inviolabilis secreti lege adjecta. Nemo sit, qui hanc proximum Nostram tribuat solertia, cum illa profuatur a Tridentini Decretis. *Sessione etenim 24. cap. 20. de Reformatione disposita: Præterea si quis in casibus a Jure permissis appellaverit, aut de aliquo gravamine conquisitus fuerit, seu aliis, ob lapsum biennii, de quo supra, ad alium Iudicem recurrerit, teneatur acta omnia coram Episcopo gesta ad Iudicem Appellationis expensis suis transferre, EODEM TAMEN EPISCOPO PRIUS ADMONITO, UT SI QUID EI PRO CAUSÆ INSTRUCTIONE VIDEBITUR, POSSIT IUDICI APPELLATIONIS SIGNIFICARE.*

Et quamvis iure Nobis timendum sit, ne dicta praxis monendi Iudicem, a quo appellatum est, in more olim posita, hac tempestate obsoleverit, & a Foro recesserit; Attamen Episcopus (ut dictum est) si ex causa sibi tantum, & non aliis nota, quæ tamen approbari digna sit, Ecclesiam contulerit; illam Iudici Appellationis, datis secretò literis, denunciet, & aperiat. Sciant porrò Iudices, delatas ab Episcopo causas, & rationes, inviolabilis secreti fide esse custodiendas; nec parvi pendendum esse testimonium illius Pastoris, cui Divino mandatur eloquio, Oves suas agnoscere. Facile enim credi non potest, Episcopos suæ non minus, quam alienæ salutis adeò immemores, ut non deterriti Divini in terminatione Iudicii, odio vel favore moveantur; & in Sacrorum Canonum singularem injuriam, dicant malum bonum, bonum malum, ponentes tenebras lucem, & lucem tenebras.

Si verò Episcopo fuerit suspecta fides Iudicis, ad quem appellatum est, nec eidem revelanda censuerit huiusmodi occulta rationum momenta: Illa significet secretis literis S. R. E. Cardinali Praefecto pro tempore Congregationis

Concilii, qui nec consilio, nec auctoritate deest, quo minus a Iudice Appellationis debitus iustitiæ locus tribuatur.

§. 17. Præterea quia æquitati etiam convenit, Causas Appellationis, quæ magno Litigantium dispendio, & Ecclesie pernicie, immortales quandoque existunt, quantà fieri potest brevitate terminari: Idcirco ubi a Iudice Appellationis lara sit Sententia, quæ prælectioni facta ab Episcopo omninò sit conformis, nullus pateat novæ Appellationi aditus, sed auctoritate Rei judicata controversiæ finis imponatur. Sin verò Iudex Appellationis aliter, quam Ordinarius, pronunciarerit; liceat Prælecto ab Episcopo, qui Causa cecidit, ad alium Iudicem appellare, firmiter interim retentâ Parochialis Ecclesie possessione. Tandem postquam tertius quoque Iudex Sententiam dixerit, ne Partes ultra modum graventur laboribus, & expensis, præsertim quia agitur de Cura animarum, cui damnosum est, certi Pastoris destitui solatio; Is legitimum regendæ Ecclesie jus obtineat, cui duæ conformes assistunt Sententiæ, nec ullum novæ Appellationis remedium succumbenti suffragetur.

§. 18. His sanè regulis, quamvis Appellatio sublata non sit, satis tamen præsidii comparatum esse arbitramur Ecclesiasticæ disciplinæ, ac recto gerendarum rerum ordini. Unum superest, ut proposita hætenus media debita executioni mandentur; Eamque in scopum Locorum Ordinarii vigilantiam suam desiderari non patiantur. Ferendum quippe non esset, ad nostri Apostolatus auditum novas in diem deferri querelas, ac submovendis abusibus novas implorari leges, ab iis, qui jam præsituras negligunt & contemnunt.

§. 19. Demum cum non rarò contingat, Ecclesias Parochiales, Dignitates, Canonicatus, aliaque Beneficia Curam animarum habentia, a Sede Apostolica esse conferenda; vel quia vacaverint in mensibus reservatis, vel quia ex alio capite dictæ Sedi reservata sint: Nos Prædecessorum Nostrorum vestigiis inhærentes, præcipimus, & mandamus, ut uno vel altero eveniente casu, Concursum ab Episcopo sine ullo discrimine indicatur, nullâ ad hunc actum petita veniâ, vel licentiâ, quam Nostris hæc litteris sibi tributum Episcopi intelligant.

§. 20. Absoluto concursu, si res sit de Beneficiis Curatis, quæ tantum ratione Mensium reservata sint, Episcopus inter approbatos eligat magis idoneum, & Datarie significet, nec Acta Concursum transmittat, nisi a Dataria, cum id opportunum duxerit, requirantur. Sin verò dicta Beneficia, quibus cura imminet animarum, ex alio quovis capite, quam mensium Apostolicorum, Sanctæ Sedi reservata sint; Eo sanè casu, veteri non immutato more, abstineat Episcopus a ferendo Dignioris iudicio, & Acta concursus ultrò Datarie exhibeat.

§. 21. Licebit tamen Ordinariis, pro suo arbitrio, familiaribus literis Datarie scriptis, eidem denunciare Personam, quam censent regendæ Ecclesie magis idoneam, eundemque commonere, an occulta aliqua, & in Actis iustè reticita subit causa, quæ cuiquam obstat ad Beneficium Curatum obtinendum. Nos ipsi postmodum ab hac Sede omnium Principe, & Magistra, luculento edocebimus exemplo, quanti faciendum sit Episcopale iudicium, quantoque vos honore prosequamur, Venerabiles Fratres, in partem Nostræ sollicitudinis evocatos, quibus interim Apostolicam Benedictionem peramanter impertimur.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem die 14. Decembris MDCCXLII. Pontificatus Nostræ Anno Tertio.

1742. Congregat. Concilii.

Duæ conformes in utraque parte iudicio sine imponunt.

Præmissorum executio Ordinariis commendatur.

Pro collatione Ecclesie a Sede Apost. providenda, liceat semper Ordinariis Concursum indicere, & complere.

Item dignorem eligere, non transmissis actis, pro collatione Ecclesie Sedi Apost. reservatæ RATIONE MENSIS. Secus, si ex alia causa reservationi fuerit obnoxia.

Pontifex Ordinariarum iudicio multum deferet.

Dat. die 14. Dec. 1742.

